

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 2/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till betaltjänstlag samt vissa lagar som har samband med den

Till ekonomiutskottet

INLEDNING

Remiss

Ekonomiutskottet bad den 8 december 2009 kommunikationsutskottet om ett utlåtande om regeringens proposition med förslag till betaltjänstlag samt vissa lagar som har samband med den (RP 169/2009 rd) i synnerhet i fråga om propositionens konsekvenser för teleoperatörernas verksamhet och för mobilbetalning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Tuomo Antila, justitieministeriet
- lagstiftningsråd Seppo Tanninen, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Jussi Mäkinen, kommunikationsministeriet
- direktör Kirsi Leivo, Konkurrensverket

- biträdande direktör Outi Haunio-Rudanko och jurist Miina Ojajärvi, Konsumentverket
- chefsjurist Jyrki Arjanne, Elisa Abp
- bankjurist Esa Kainulainen, Nordea Bank Finland Abp
- jurist Ulla Kallio, Andelsbankscentralen Anl
- legal counsel Karol Mattila, TeliaSonera Oyj
- jurist Tiina Tirkkonen, DNA Ab
- chef för juridiska ärenden Mika Enäjärvi, Fi-Com
- jurist Essi Ruokanen, Finansbranschens Centralförbund
- jurist Mikko Hoikka, Mediernas Centralförbund
- jurist Jukka Laitinen, Finansinspektionen.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— Kommunikationsverket
— Centralhandelskammaren.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Direktivet om betaltjänster på den inre marknaden (2007/64/EG, nedan betaltjänstdirektivet) genomförs i Finland genom en lag om betalningsinstitut (RP 172/2009 rd) och en betaltjänstlag (RP 169/2009 rd). Som argument för ett harmoniserande betaltjänstdirektiv har anförts bl.a. att enhetliga regler bör gälla för företag som

bedriver identisk verksamhet. Det är ett motiverat argument som är värt att understödja, menar utskottet.

Enligt förslaget ska bestämmelserna även tillämpas på betalning via mobiltelefon i det fall att teleföretaget endast fungerar som förmedlare av betalningstransaktionen mellan betaltjänst användaren och leverantören av varan, tjänsten el-

ler någon annan nytthet. Det viktiga i lagstiftningshänseende är därmed att bedöma om det vid betalning via mobiltelefon eller annan terminalutrustning endast handlar om förmedling av betalning eller om betalningen via mobiltelefon erbjuder ett mervärde utöver betalningsförmedlingen.

Under sakkunnigutfrågningen påpekades det att betaltjänstdirektivet kan få betydande kostnadskonsekvenser med negativa effekter för it-samhällets utveckling och framtagningen av nya e-tjänster. En del sakkunniga lyfte också fram risken att vissa redan existerande centrala tjänster för mobilbetalning måste läggas ner. Enligt information till utskottet löser direktivets undantag för betalningsinstrument för låga belopp inte detta problem. Men det fanns också sakkunniga som hävdade att direktivet kommer att ha tydliga positiva effekter t.ex. för konsumentskyddet. Konkurrensverket hörde till dem som ansåg att den föreslagna lagen kan göra det svårare för företag inom telesektorn att lansera nya betaltjänstprodukter.

Utskottet ser det som angeläget att reglerna för betaltjänst behandlar aktörer som erbjuder tjänster av samma slag så lika som möjligt. Men på denna punkt bör man utöver betaltjänstlagstiftningen också gärna titta på hela det lagstiftningskomplex som gäller olika tjänsteleverantörer och i lagtolkningen, i den mån det låter sig göra, ta hänsyn även till de bestämmelser för andra sektorer som omfattar leverantörerna och vilka de sammantagna effekterna av lagstiftningen blir för tjänsteutbudet.

Baserande sig på erhållen information anser utskottet det ytterst beklagligt att betaltjänstdirektivet inte tar tillräcklig hänsyn till nya slags mobila betaltjänster och behovet att utveckla dessa tjänster i it-samhället. Också den här lagstiftningen bör öppna möjligheter för nya affärsmodeller och tjänster genom att inte ställa onödigt rigida begränsningar eller tunga krav för verksamheten. Här spelar tolkningen av lagen en stor roll. För att det finländska it-samhället ska kunna utvecklas och tjänster erbjudas även i framtiden är det ytterst viktigt att definitionen på betaltjänst inte ges en onödigt generös tolkning

och därmed utsträcks till att omfatta även verksamhet som helt tydligt inte är betalningsförmedling.

Utskottet anlade i sitt utlåtande om lagen om betalningsinstitut (KoUU 28/2009 rd) ett bredare perspektiv på betaltjänstdirektivets räckvidd och tolkning. Lagen om betalningsinstitut och betaltjänstlagen måste ha samma räckvidd för att regleringen ska bli samordnad och lagarna fungera i praktiken, konstaterar utskottet.

Konsumentskyddet måste fortsatt hålla hög nivå och utvecklas, understryker utskottet. För att stoppa missbruk är det också viktigt att de förebyggande åtgärderna i fråga om användning av betalningsinstrument och säkerhetsanordningarna hos den tjänsteleverantör som beviljar betalningsinstrumentet regleras och utvecklas. Sett ur ett övergripande säkerhetsperspektiv är det också angeläget att handlare och andra tjänsteleverantörer som accepterar betalningsinstrument förfar på ett korrekt sätt och har adekvata säkerhetsanordningar.

Utskottet noterar med tillfredsställelse att förslaget tar fasta på konsumentens rättigheter och ansvar bl.a. i bestämmelser om användning av betalningsinstrument, ansvarsfördelning och ansvarstak vid obehörig användning av betalningsinstrument. Enligt information till utskottet håller man på att se över lagstiftningen om tjänster som tillhandahålls av teleföretag bl.a. då det gäller bestämmelserna om räkningsspecifikation. Detta arbete, som görs för att förbättra konsumentskyddet, måste absolut fortsätta, understryker utskottet.

Det är viktigt att ge akt på vilka konsekvenser lagstiftningen får inte minst med tanke på konsumenter, teleföretag, it-samhällets utveckling, lagstiftningen i andra medlemsstater och aktörer som tillhandahåller betaltjänster. Kommunikationsutskottet föreslår att ekonomiutskottet föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande: Riksdagen förutsätter att man minutiöst bevakar hur bestämmelserna påverkar it-samhällets utveckling och utbudet av e-tjänster och i förekommande fall vidtar åtgärder för att ändra och precisera lagstiftningen.

Utlåtande

Kommunikationsutskottet föreslår

att ekonomiutskottet beaktar det som sägs ovan och

att ekonomiutskottet föreslår att riksdagen godkänner följande uttalande (Utskottets förslag till uttalande):

Riksdagen förutsätter att man minutiöst bevakar hur bestämmelserna påverkar it-samhällets utveckling och utbudet av e-tjänster och i förekommande fall vidtar åtgärder för att ändra och precisera lagstiftningen.

Helsingfors den 25 februari 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Martti Korhonen /vänst
vordf. Saara Karhu /sd
medl. Mikko Alatalo /cent
Marko Asell /sd
Kalle Jokinen /saml
Jyrki Kasvi /gröna
Lauri Kähkönen /sd
Pentti Oinonen /saf

Markku Pakkanen /cent
Lyly Rajala /saml
Tero Rönni /sd
Pertti Salovaara /cent
Janne Seurujärvi /cent
Ilkka Viljanen /saml
Anne-Mari Virolainen /saml
ers. Lauri Oinonen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.